Örkelljungabygdens Natur
www.orkelljunganatur.se
Kontakt: Pär Svensson
pergit@telia.com

Biparadiset

i Örkelljunga

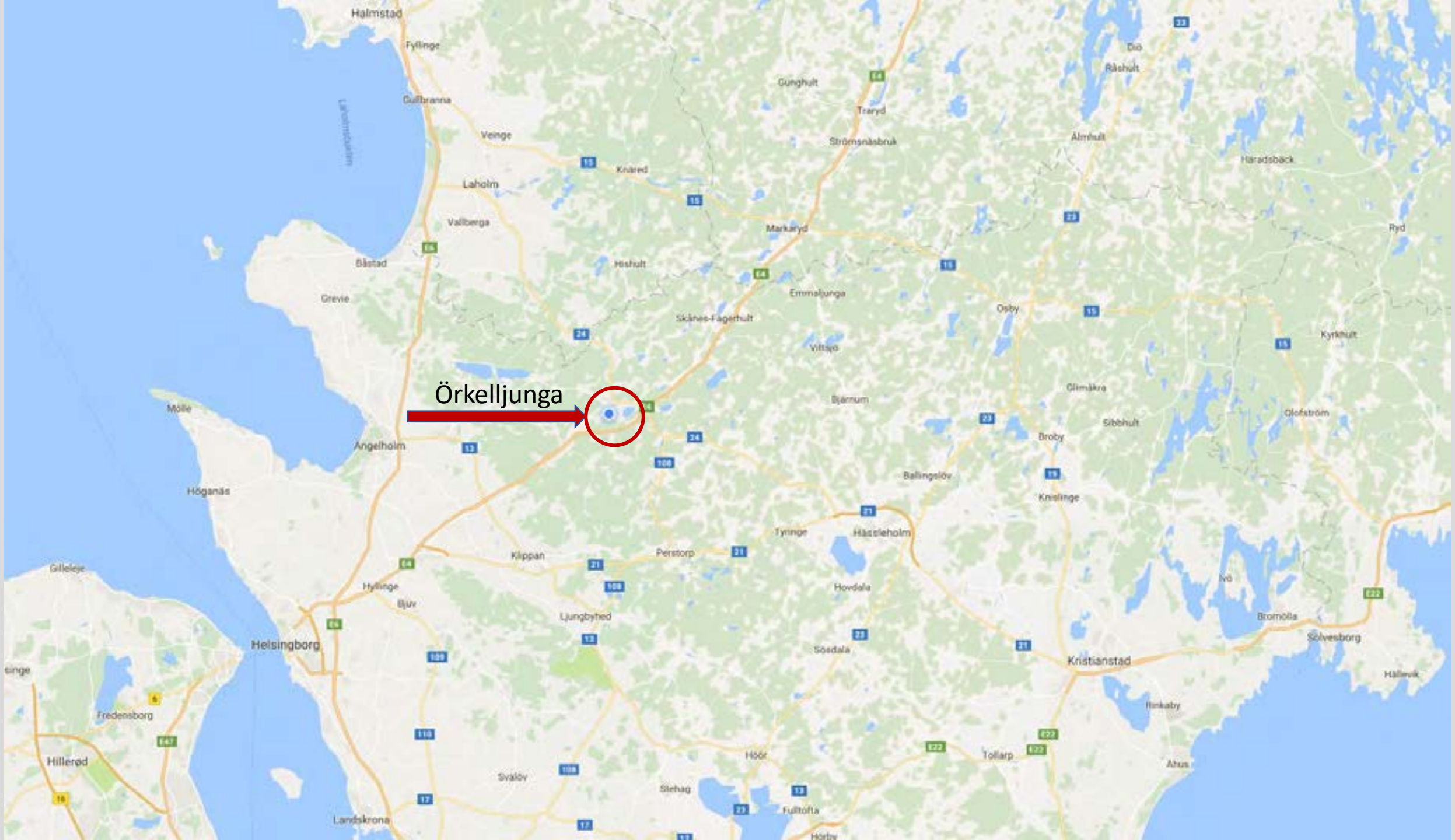
Örkelljunga
Halmstad
Fyllinge
Gullbranna
Veinge
Laholm
Vallberga
Båstad
Grevie
Mölle
Angelholm
Höganäs
Helsingborg
Hyllinge
Bjuv
Klippan
Perstorp
Ljungbyhed
Tyringe
Hässleholm
Hovdala
Sösdala
Broby
Osby
Ballingalöv
Knislinge
Sibbhult
Glimåkra
Bjärnum
Vittsjö
Skånes-Fagerhult
Markaryd
Hishult
Emmaljunga
Strömsnäsbruk
Tranryd
Gunghult
Knared
Älmhult
Råshult
Haradsbäck
Ryd
Kyrkhult
Olofström
Bromölla
Sölvesborg
Kristianstad
Ivö
Hörby
Tollarp
Åhus
Hällevik
Fulltofta
Sjöhag
Svalöv
Landskrona
Hillerød
Fredensborg

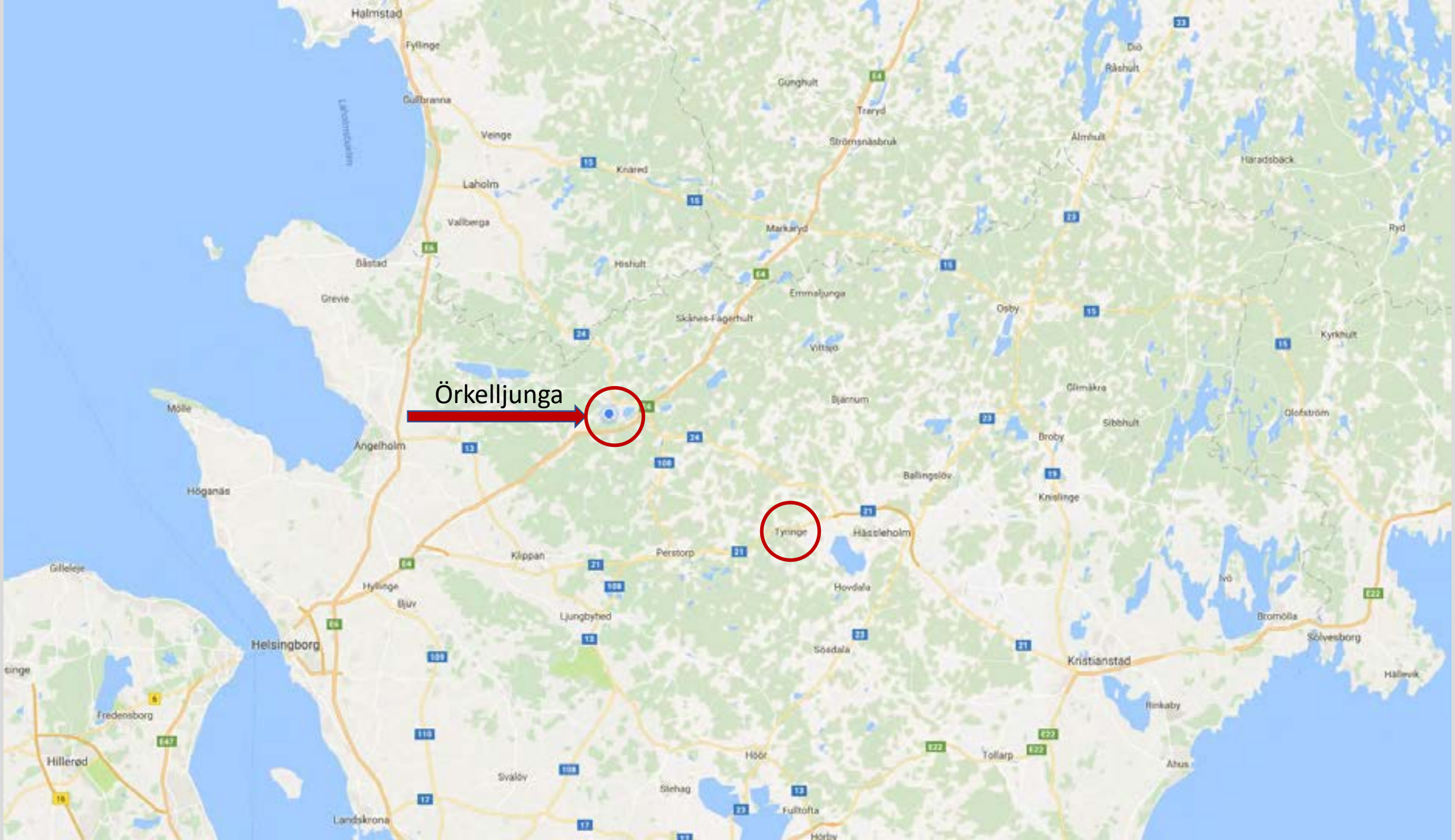
Örkelljunga
Halmstad
Fyllinge
Gullbranna
Veinge
Laholm
Vallberga
Båstad
Grevie
Mölle
Angelholm
Höganäs
Helsingborg
Hyllinge
Bjuv
Klippan
Perstorp
Ljungbyhed
Tyringe
Hässleholm
Hovdala
Ballingslöv
Broby
Osby
Bjärnum
Markaryd
Hishult
Emmaljunga
Skånes-Fagerhult
Vittsjö
Strömsnäsbruk
Tranryd
Gunghult
Knared
Älmhult
Råshult
Dio
Haradsbäck
Ryd
Kyrkhult
Glimåkra
Sibbhult
Olofström
Knislinge
Ivö
Bromölla
Sölvesborg
Kristianstad
Hinkaby
Åhus
Tollarp
Höör
Sösdala
Svalöv
Stehag
Fulltofta
Landskrona
Hörby
Hillerød
Fredensborg
Gilleleje

Vilda bin

Vilda bin

Cirka:

- 290 arter i Sverige

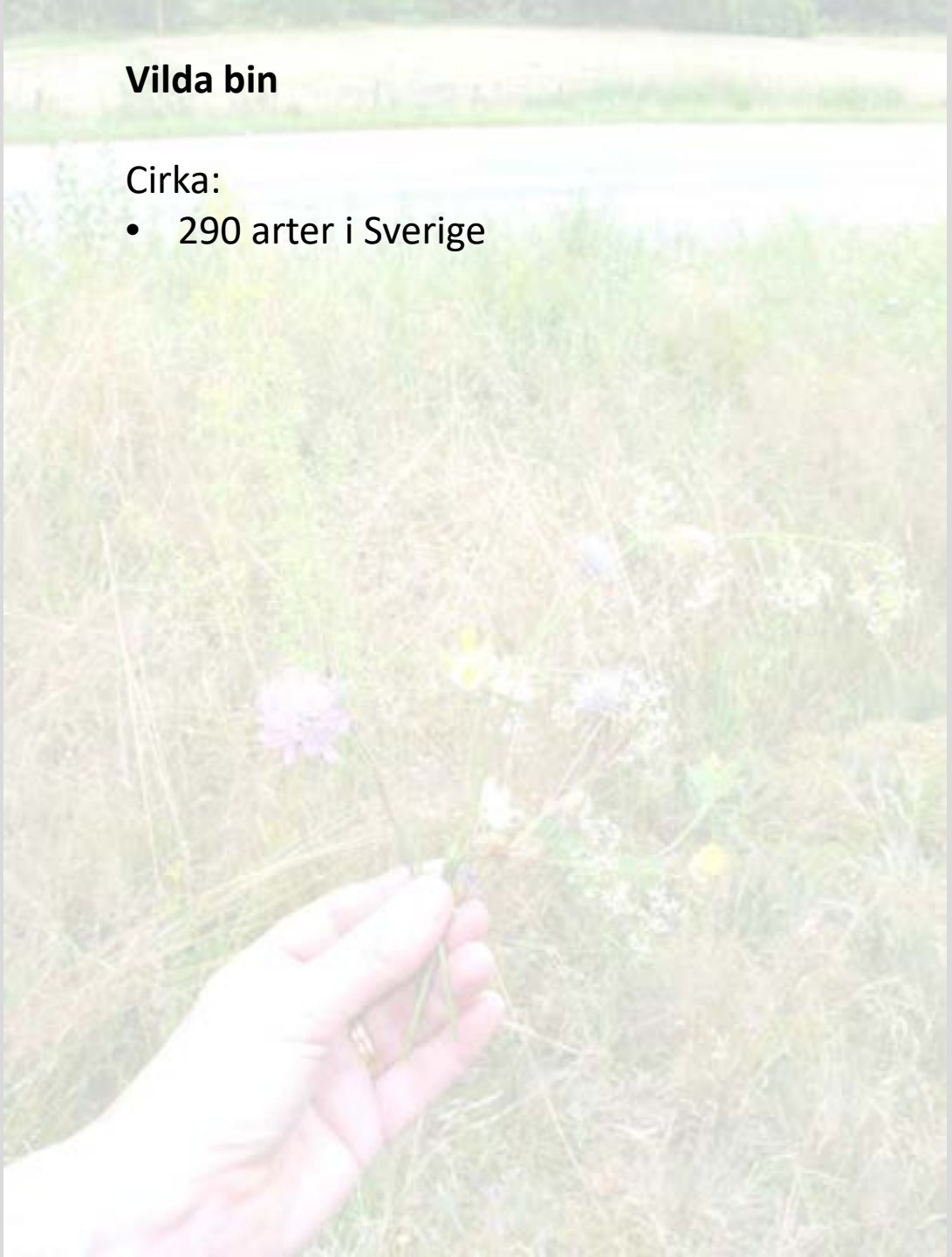

Vilda bin

Cirka:

- 290 arter i Sverige
- 250 arter är solitära.

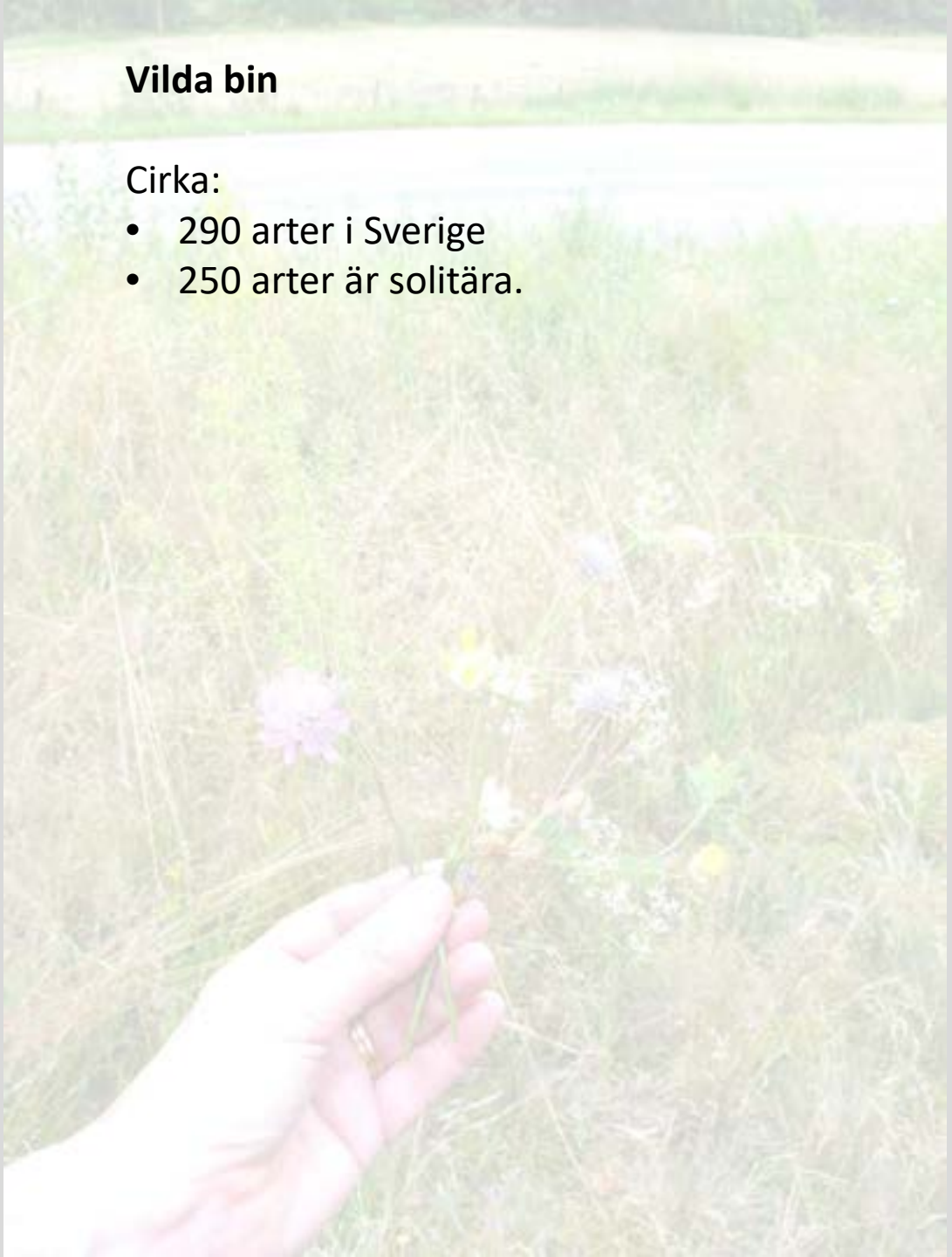

Vilda bin

Cirka:

- 290 arter i Sverige
- 250 arter är solitära.
- 40 arter är sociala.

Vilda bin

Cirka:

- 290 arter i Sverige
- 250 arter är solitära.
- 40 arter är sociala.
- Flertalet arter gräver och behöver sandiga, öppna jordar.

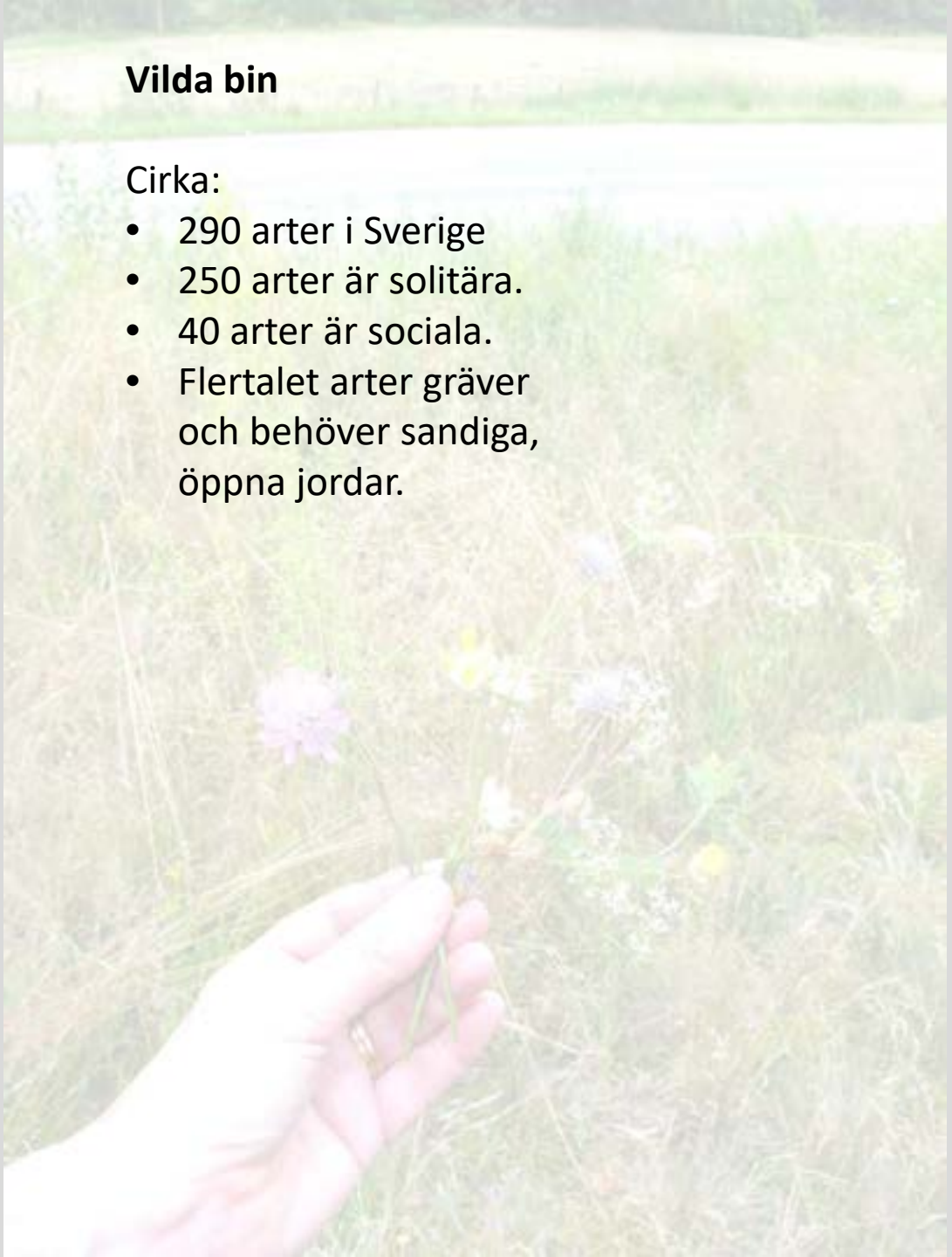

Vilda bin

Cirka:

- 290 arter i Sverige
- 250 arter är solitära.
- 40 arter är sociala.
- Flertalet arter gräver och behöver sandiga, öppna jordar.
- En del arter bygger i små håligheter.

Vilda bin

Cirka:

- 290 arter i Sverige
- 250 arter är solitära.
- 40 arter är sociala.
- Flertalet arter gräver och behöver sandiga, öppna jordar.
- En del arter bygger i små håligheter.
- En del arter bygger i större hålrum.

Vilda bin

Cirka:

- 290 arter i Sverige
- 250 arter är solitära.
- 40 arter är sociala.
- Flertalet arter gräver och behöver sandiga, öppna jordar.
- En del arter bygger i små håligheter.
- En del arter bygger i större hålrum.
- Bin behöver olika arter av blomväxter till näring och reproduktion.

Vilda bin

Cirka:

- 290 arter i Sverige
- 250 arter är solitära.
- 40 arter är sociala.
- Flertalet arter gräver och behöver sandiga, öppna jordar.
- En del arter bygger i små håligheter.
- En del arter bygger i större hålrum.
- Bin behöver olika arter av blomväxter till näring och reproduktion.
- Dagens odlingslandskap missgynnar många arter av bin.

Vilda bin

Cirka:

- 290 arter i Sverige
- 250 arter är solitära.
- 40 arter är sociala.
- Flertalet arter gräver och behöver sandiga, öppna jordar.
- En del arter bygger i små håligheter.
- En del arter bygger i större hålrum.
- Bin behöver olika arter av blomväxter till näring och reproduktion.
- Dagens odlingslandskap missgynnar många arter av bin.
- Vilda bin är viktiga pollinatörer.

Daglig verksamhet

- En av många insatser enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade).

Daglig verksamhet

- En av många insatser enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade).
- Rättighetslag som ska garantera personer med omfattande och varaktiga funktionshinder goda levnadsvillkor.

Daglig verksamhet

- En av många insatser enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade).
- Rättighetslag som ska garantera personer med omfattande och varaktiga funktionshinder goda levnadsvillkor.
- Syftet med daglig verksamhet är att erbjuda en meningsfull sysselsättning som ger stimulans och möjlighet till personlig utveckling och gemenskap.

Daglig verksamhet

- En av många insatser enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade).
- Rättighetslag som ska garantera personer med omfattande och varaktiga funktionshinder goda levnadsvillkor.
- Syftet med daglig verksamhet är att erbjuda en meningsfull sysselsättning som ger stimulans och möjlighet till personlig utveckling och gemenskap.
- Personens egna behov och intressen skall styra.

Hedcitronbi. Foto: Kristian Gärdsborn

Netto
Coop
Ica Supermarket Örkelljunga
Kungsskolan
Förskolan Rapphönan
Lycksta borg
Bangatan
Stockholmsvägen

2015

- Hösten: Idé och kunskapsuppbyggnad. Förankring i kommun och krets.

Projektidé:

- Att genom samverkan mellan kommun och föreningsliv skapa ett pedagogiskt naturområde med vilda bin och biologisk mångfald som tema.

Projektidé:

- Att genom samverkan mellan kommun och föreningsliv skapa ett pedagogiskt naturområde med vilda bin och biologisk mångfald som tema.
- Att göra en inventering,
  inhämta baskunskaper,
  och därefter göra praktiska åtgärder.

Projektidé:

- Att genom samverkan mellan kommun och föreningsliv skapa ett pedagogiskt naturområde med vilda bin och biologisk mångfald som tema.
- Att göra en inventering,
  inhämta baskunskaper,
  och därefter göra praktiska åtgärder.
- Att på sikt skapa ett koncept att erbjuda andra med namnet Biparadiset som gemensam nämnare.

Projektidé:

- Att genom samverkan mellan kommun och föreningsliv skapa ett pedagogiskt naturområde med vilda bin och biologisk mångfald som tema.
- Att göra en inventering,
  inhämta baskunskaper,
  och därefter göra praktiska åtgärder.
- Att på sikt skapa ett koncept att erbjuda andra med namnet Biparadiset som gemensam nämnare.

2015

- Hösten: Idé och kunskapsuppbyggnad. Förankring i kommun och krets.

2016

- Våren: Finansiering av inventering.

14 februari -16

Utgångsläge:

- Ett lämpligt område.

Utgångsläge:

- Ett lämpligt område.
- Samverka med planeringen för att gynna backsvalor.

Utgångsläge:

- Ett lämpligt område.
- Samverka med planeringen för att gynna backsvalor.
- En strävan på daglig verksamhet att skapa meningsfull sysselsättning.

Utgångsläge:

- Ett lämpligt område.
- Samverka med planeringen för att gynna backsvalor.
- En strävan på daglig verksamhet att skapa meningsfull sysselsättning.
- Kretsen (ÖbN) med sin kunskap och sina kontakter.

Utgångsläge:

- Ett lämpligt område.
- Samverka med planeringen för att gynna backsvalor.
- En strävan på daglig verksamhet att skapa meningsfull sysselsättning.
- Kretsen (ÖbN) med sin kunskap och sina kontakter.
- En duktig entomolog.

Utgångsläge:

- Ett lämpligt område.
- Samverka med planeringen för att gynna backsvalor.
- En strävan på daglig verksamhet att skapa meningsfull sysselsättning.
- Kretsen (ÖbN) med sin kunskap och sina kontakter.
- En duktig entomolog.
- Förankring i kommunen (och halvt löfte om finansiering) genom kommunens Naturvårdsgrupp.

Utgångsläge:

- Ett lämpligt område.
- Samverka med planeringen för att gynna backsvalor.
- En strävan på daglig verksamhet att skapa meningsfull sysselsättning.
- Kretsen (ÖbN) med sin kunskap och sina kontakter.
- En duktig entomolog.
- Förankring i kommunen (och halvt löfte om finansiering) genom kommunens Naturvårdsgrupp.
- Gata och Park som entreprenör.

3 mars -16

Vårsidenbi. Foto: Kristian Gärdsborn

23

Väddsandbi. Foto: Kristian Gärdsborn

Väddgökbi. Foto: Kristian Gärdsborn

Småsovarbi. Foto: Kristian Gärdsborn

EKHOLM

Vårbi, endast på ljusa dagar, nyckelarbetet för många av insekter.

En guldsmed har landat på en prästkrage.

Ängsnoppare är en fjärilsart.

Mikael Sörensson, som ansluta för inventeringen av insekter, har hela världen som sitt arbetsfält.

Grustäkten ska bli bi-paradis

ÖRKELLJUNGA

En gammal grustäkt i Örkelljunga ska bli ett paradis för bin. Med projektet Vildbin är målet att skapa ett pedagogiskt naturvårdsområde i Ekholm.

Grönområde till Pirabiz och hamnområde vattenverk på andra sidan ligger den återställda grustäkten. Det är tänkt läsgt till bostadsområdet på Vingen.

Livsmiljön för vildbin är hotad. Med det som bakgrund föddes idén och Örkelljungabygdens natur har fått bidrag till projektet.

– Investeringen har behandlats av kommunen och utgör slutsumman i projektet, säger initiativtagaren Pär Svensson, medlem i föreningen och aktivitetsledare inom daglig verksamhet i kommunen.

Samarbetet har lett till en insamling av frön som ska spridas ut på det tre till fyra hektar stora området.

Mikael Sörensson, entomolog från Lund, har med insektshåven i hälgata hunnit lagt ner många timmar under våren och sommaren.

– Jag känner inte till något liknande projekt i Sverige. Kul att man lämnar in sina aktiver. Här har man tänkt till. Folk ska komma till området.

Han gillar handelingar på att bygga bunar för enstaklinbin, bmx-cyklar och joggare eftersom det bidrar till det slitage som behövs för att bin ska kunna bygga sin bon på platsen.

Med hela världen som sitt arbetsfält har Mikael Sörensson flera arter uppkallade efter sig. Han har upptäckt ett hundratal nya arter som vistar på bedervining. Bland nyupptäckterna finns fjädervingar och den korsbagge han namngav efter Tomas Tranströmer, som en present till Nobelpristagaren.

– Här finns flera sällsynta solitärbin och intressanta skalbaggar. Genuka många arter är rödlistade. Jag anser att de som tog initiativet var tvekasamma till att vi skulle finna något intressant. Jag tycker att det varit över förväntan.

Torvingarna prisas av expertern som noterar att det är en miljö som blivit alltmer trängd.

– Gamla täkter kan ofta hysa biotoper och naturmiljöer som det är svårt att hitta någon annanstans.

Mikael Sörensson uppskattar även informationen som finns för människor som rör sig i området.

I föreningen Örkelljungabygdens natur här medlemmarna genom ett naturvårdsavtal en godtagen kostnad. Leif Ågbro har investerat värterna.

– Jag är uppe i 100 arter, skalarna som bär till korra och sandiga stranter. Det märkliga är korrelationen mellan kanadensiskt gullris och svenskt gullris. Allt som vi gör dokumenteras.

Han avslöjar också en målsättning att återställa bruaten i den gamla grustäkten för att få tillbaka backsvalor.

– Vi har fått pengar från Naturskyddsföreningen som vi ska använda till informationsskyltar. Mycket är jobbet kan de på dagliga verksamhet göra.

Tillsammans utgör investeringarna en kostnadspost på 200 tusen. En åtgärds- och skötselplan ska på sikt leda till att grustäkten blir ett naturvårdsområde. Projektledaren ska användas till att sprida kunskap. En exkursion och ett föredrag om vildbin är planerad.

TEXT: DAVID SANDSTRÖM

2015

- Hösten: Idé och kunskapsuppbyggnad. Förankring i kommun och krets.

2016

- Våren: Finansiering av inventering.
- Hösten: Planering och finansiering av åtgärder.

24 oktober -16. Foto: Patric Karlsson

UBR 514

Projekt Vildbin i Örkelljunga

Vad händer i grusgraven?

Projekt Vildbin i Örkelljunga är startat av Örkelljungabygdens Natur i samarbete med kommunens Naturvårdsgrupp och Daglig verksamhet Vågen. Syftet är att skapa ett pedagogiskt naturområde med biologisk mångfald som tema.

Under sommaren 2016 utfördes inventeringar av insektsfaunan och av floran i den gamla grustäkten. Bland annat påträffades ett 20-tal arter av vilda bin samt över 150 växtarter. Inventeringsresultaten, liksom vad som i övrigt händer, kan Du ta del av på föreningens hemsida (**orkelljunganatur.se**).

Syftet med de åtgärder som planeras är att gynna biologisk mångfald för olika växt- och djurarter samt att informera de som använder området för rekreation.

Exempel på åtgärder:

- Ta bort krossten från vägen och återställa den i "ursprunglig" skick. Sådana sandiga vägkanter lockar markbyggande insekter.
- Iordningställa en sandig brant, lämplig för backsvalor. Medan täkten var i bruk fram till 1960-talet häckade backsvalan här på ett par ställen. Numera är det osäkert om backsvalan häckar någonstans i kommunen.
- Skapa miljöer med blottad sand som gynnar arter av bin och andra insekter som bygger sina bon i marken.
- Röjning av uppväxande tallar och gallring av etablerade tallbestånd.
- Anlägga en blomsterång där olika insektsgrupper kan finna energi i form av nektar och föda i form av pollen.
- Sätta upp "bihotell", stockar och träklabbar med urborrade hål, lämpliga som bostad åt bland annat flera arter av vilda bin.
- Skapa en bit ljunghed. Förr en dominerande naturtyp i vår kommun. Kanske med arter som hänginst, ljungögontröst och klockgentiana.
- Skapa fasnadiepåar med död och lövande ved, viktig livsmiljö för bland annat fjärils- och skalbaggslarver.
- Gynna exempelvis sälg och andra trädslag som är viktiga för olika organismgrupper.
- Skapa en vandringsslinga med informationsskyltar kring området och dess invånare.

Det är inte avsikten att skapa ett skyddat reservat, utan tvärt om, ett område som inbjuder till besök, vandring och kunskapssökande för skolor och allmänhet. Ett vilset slitage är till och med gynnsamt och önskvärt.

Ett samarbetsprojekt mellan Örkelljungabygdens Natur och Örkelljunga kommun

HUDDIG 1280C

ÖRKELLJUNGA

Första spadtaget togs i mitten av november och till våren kan backsvalorna flytta in i den gamla grustäkten i Ekholm.

Nu är branten redo för backsvalorna

Arbetet med det som ska bli ett biparadis gynnar även fåglar. Till våren är det inflyttningsklart för backsvalorna.

För drygt ett år sedan såddes det första fröet till att återskapa och slå vakt om en biologisk mångfald i och kring en nedlagd grustäkt i Örkelljunga.

Projektet Vildbin har som mål att skapa ett pedagogiskt naturvårdsområde i Ekholm. Det finns även tankar på att bygga banor för mountainbike, bmx-cyklar och joggare eftersom det bidrar till det slitage som behöver för bins bobyggande.

Den återställda grustäkten gränsar till Pinnån och kommunens vattenverk. Det är heller inte långt till bostadsområdet på Vilsgen.

Efter en omfattande inventering fann Mikael Sörensson, entomolog från Lund, flera sällsynta solitärbin och intressanta skalbaggar. Bland dem fanns ganska många arter som är rödlistade. Leif Sigbo i Örkelljungabygdens natur inventerade växterna och hittade honungsört.

En målsättning är att återställa branten i den gamla grustäkten för att få tillbaka backsvalor. För några veckor sedan gick projektet från inventering till handling.

Initiativtagaren Pär Svensson noterar att det skapats en väl avvägd brant som väntar på att backsvalorna ska hitta dit igen. Sandmassorna kommer dessutom insektslivet till del och har lagts ut till sandälskande bin.

– Även en bit av vägen som går genom området har förändrats. Krosstenen är borttagen och förhoppningen är att sandvägen ska få samma kvaliteter som sandiga och grusiga vägar historiskt haft, där bin kan gräva bon i de backa kanterna, säger han.

> "Även en bit av vägen som går genom området har förändrats. Krosstenen är borttagen."
>
> Pär Svensson, initiativtagare.

En äng väntar efter återskapandet på sådd av ängsfrön och genom skogsdungen i täkten har en stig anlagts. Den slingrar sig till ett inre rum med bänkar, där besökaren en varm sommardag kan njuta av skugga och fågelkvitter.

Örkelljungabygdens natur har fått bidrag av kommunen och Naturskyddsföreningen. Tanken är att en åtgärds- och skötselplan på sikt ska leda till att grustäkten blir ett naturvärdesområde.

TEXT: SVEN SANDSTRÖM

ÖRKELLJUNGA

Tömde trailern när föraren sov

Två stölder har drabbat lastbilsföretag vid Mölletofta och Skåneporten.

Den ena inträffade mellan fredag kväll och lördag morgon när chauffören övernattade i sin lastbil på rastplatsen vid Skåneporten. Sju pallar snuskmat och stekpannor stals.

Samma natt inträffade en liknande stöld vid Mölletofta rastplats. Där stals två pallar med trädgårdsprodukter från Husqvarna.

ÅSTORP

Man misstänks för häleri

En dyr cykel och två stora väskor med verktyg togs i beslag på Storgatan i Åstorp natten till lördag. En polispatrull körde dit vid 00.20 efter larm om att

MIN MENING - BJUV

"En grupp sc kan göra sin

Budget 2017 är klar. Det är satsning på skola, trygghetsboende, ungdomar med mera, men en grupp som glöms bort är funktionshindrade som får bo och bruera i det som blir över.

Det är en grupp som inte kan göra sin röst hörd och inte syntar med vandalism. Jag har påtalat detta sedan 2000.

Valet 2006 lovade en del politiker att göra något men inget blev det. 2012 fick kommunen kritik för ett för stort antal boende i LSS-boende i Billesholm blandat med korttidsboende och daglig verksamhet vilket inte är OK.

Fastighetsenheten skulle diskutera detta - en lång diskussion tydligen! Det

Få ett presentk värde upp till 10

Sälgsandbi. Foto: Kristian Gärdsborn

Sälgsandbi. Foto: Kristian Gärdsborn

Volvo
BM

HUDDIG
Brøddes

2015

- Hösten: Idé och kunskapsuppbyggnad. Förankring i kommun och krets.

2016

- Våren: Finansiering av inventering.
- Hösten: Planering och finansiering av åtgärder.

2017

- Våren: Informationstavlorna och eget arbete.

Solitärbin & humlor
datum för oligolektiska arter
11 april
3 maj
5 juni
25 juni
23 juli
17 aug
Salix
Salix
vårört
vårört
Vårört, Campanula, kardborre, , Cirsium
Calluna
1
2
3
4
5

9 mars -17

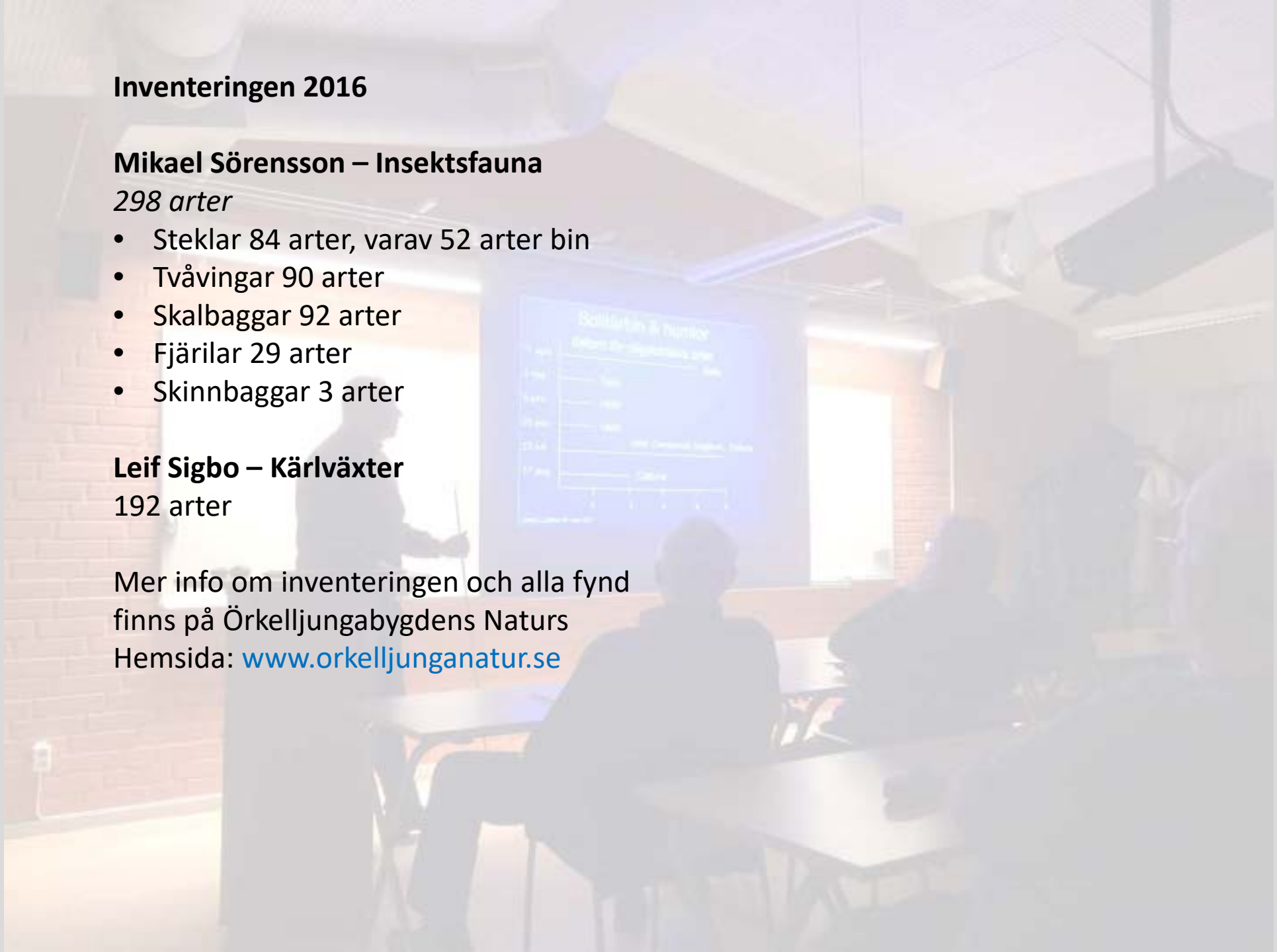

Inventeringen 2016

Mikael Sörensson – Insektsfauna
298 arter

- Steklar 84 arter, varav 52 arter bin
- Tvåvingar 90 arter
- Skalbaggar 92 arter
- Fjärilar 29 arter
- Skinnbaggar 3 arter

Leif Sigbo – Kärlväxter
192 arter

Mer info om inventeringen och alla fynd finns på Örkelljungabygdens Naturs Hemsida: www.orkelljunganatur.se

UBR 514

27 mars -17

22 april -17

VÄLKOMMEN TILL BIPARADISET

Välkommen till
Biparadiset
Biparadiset
Biparadiset
Biparadiset

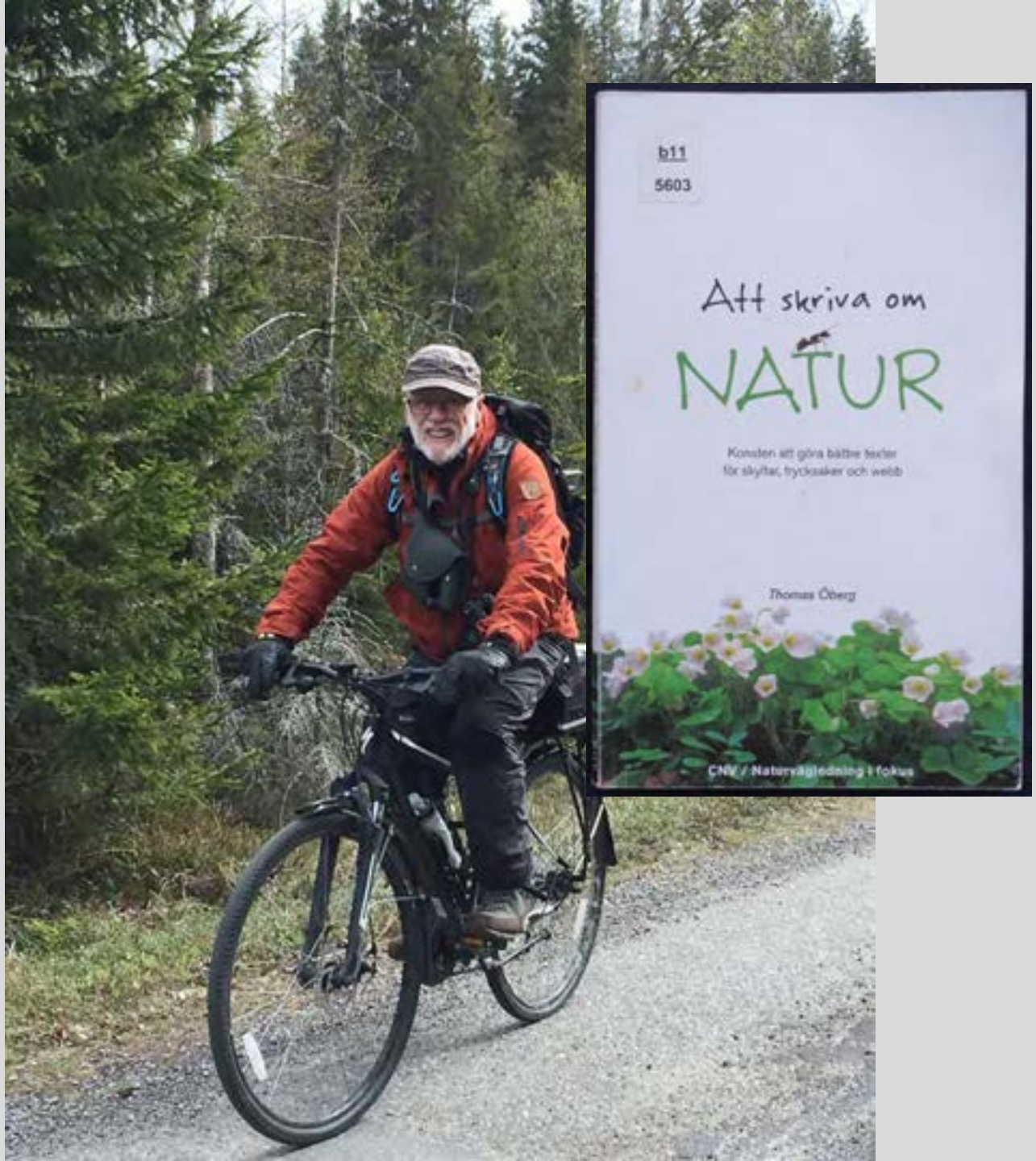
b11
5603
Att skriva om
NATUR
Konsten att göra bättre texter
för skyltar, trycksaker och webb
Thomas Öberg
CNV / Naturvägledning i fokus

Välkommen till
Biparadiset
Biparadiset
Biparadiset
Biparadiset

Storblodbi. Foto: Kristian Gärdsborn

Stocktapetserarbi. Foto: Kristian Gärdsborn

Därför har vi här försökt skapa ett bra landskap
för bin, humlor, fjärilar och andra insekter.
Ett biparadis!

Bekämpa bostadsbristen!

Det gör vi genom att gräva fram öppen sand
så att bin åter igen ska kunna gräva sina bon.
Och vi vill ha många döda trädstammar
där bin kan krypa in i hål och bygga bo.
Vi har också satt upp bihotell, konstgjorda bibon.
Så kan solitära bin lättare hitta boplatser.
Vi röjer också bort skuggande träd.
Bin trivs bäst i sol och värme.

Matbrist eller dukat bord

Vi vill skapa ett bra matbord för bin,
humlor, fjärilar och andra pollinatörer.
Här ska finnas många blommande växter,
som avlöser varandra under året.

Kirskål (Aegopodium podagraria)
Hundkäx (Anthriscus sylvestris)
Hallon/björnbär (Rubus spp.)

ÖRKELLJUNGA KOMMUN

Vågen

Studie främjandet

Naturskyddsföreningen
Örkelljungabygdens Natur

Text: Thomas Öberg / Rätar i Norr Fotografanvisning: Mikael Svensson. Illustrer: Kristian Gärdehorn

Ugglestigen
Biparadis

Biparadiset

Gå för bi
Många arter av vilda bin
trivs där marken är sliten.
Där kommer de åt
att gräva sina bon.
Därför har vi gjort en stig
för dig som gillar att vandra
och "slita".
Den är cirka 800 meter
och går runt hela Biparadiset,
"förbi" öppna landskap
och tät lummig skog.
Följ den röda markeringen
- eller strösa fritt.
Håll ut!
Vi planerar efterhand
för nya skyltar längs stigen
som skall informera
om bin
och annat intressant
om natur.
Biparadiset
Vågen
Naturskyddsföreningen

Biparadiset

2015

- Hösten: Idé och kunskapsuppbyggnad. Förankring i kommun och krets.

2016

- Våren: Finansiering av inventering.
- Hösten: Planering och finansiering av åtgärder.

2017

- Våren: Informationstavlorna och eget arbete.
- Hösten: Befästa och planera vidare.

Chef: Hilde Nilsson Reporter: Annelie Rekard 042/579 36 22
Redaktionen 042-480 90 00 Nyhetschef: Nils Lundin 042-480 90 60
E-post: orkelljunga@hd.se Annonser: 042-480 90 00

DOM

19-åring får fängelse för kompis död

ÅSTORP

■ Mot allt rekande får mannen ett år i fängelse för grov vårdslöshet i trafik samt vållande till annans död. Det slog Helsingborgs Tingsrätt fast idag.

Det var i augusti förra året som den 18-årige Bjuvsbon hamnade i bilen med kompisen i Åstorp. Strax efter klockan 23.30 den 19 augusti förlorade föraren kontrollen över bilen när den hamnade på 70-vägen.

Föraren, nu i dag 20 år gammal, lyckades vid ett vägkrut kontrollera över bilen när den hamnade på 70-vägen. Bilen körde in i ett träd och fortsatte sedan backen och hamnade till slut i diket.

Polis och räddningstjänst kom till platsen förhållandevis snabbt men den 18-årige unga kvinnan som var medpassagerare i bilen klipptes ut av föraren att skynda till sjukhus. Skvarn hade fått ut och bilbarn dryga timmar från bilen och fick bilbarn hämtas på en åker på andra sidan vägen. Den 18-åriga flickan avled senare på sjukhuset.

Mannen misstänktes direkt för vållande till annans död och i juni i år åtalades han för att ha orsakat flickans död, samt för grov vårdslöshet i trafik. Mannen förnekar brottet och har själv mycket svåra skyldigheter och skapar skuld.

Strax innan olyckan ska flickan enligt vittnesförhör ha skickat ett meddelande på Snapchat till en kompis med en bild på hastighetsmätaren. För att visa hur fort det gick. Kompisen ska ha bett dem att sakta ner men senare kom flickan att skjuta.

I dag dömdes den 20-årige mannen till ett års fängelse för vårdslöshet i trafik samt för att ha orsakat sin 18-åriga kompis död. Domen kan ge fängelse i upp till två år men mannen ringa ålder och de skador han själv fått efter olyckan ses som förmildrande omständigheter.

Mannen har själv förnekat straffrättsligt ansvar för gärningarna. Men på grund av den höga hastigheten menar Helsingborgs tingsrätt att han ”borsett i den omsorg och varsamhet” och att han av vårdslöshet orsakat flickans död.

TEXT: HANNA PLANGE HAGLÖV

FOLKETS HUS-PARKEN

Sommarunderhållning med utomhusbio och hits

BJUV

■ Tre Tvestlickflickar med dit redan här det i Folkets hus-parkens i morgon.

Klockan 16, 3 augusti, är det [illegible] inbjudet till sång av Legendom om Tre som som startar klockan 23. Publiken uppmanas ta med filt, picknick korg och varma kläder.

Alltså Johnsén är en av de som underhåller i Folkets hus-parken i Bjuv. Den börjar klockan 16.

Den sista Tvestlickflickan, 10 augusti, heter Allmänna tjänst gerhem klockan 19. Det blir schlagerhits genom tiderna med allmänheten. Linda Lundqvist och allmänheten.

Alltså Johnsén.

Tolgaren i samverkan från arbetsmarknadsvård uppmed information om projektet på lätt svenska. Framför Ställa med hjälp av bidrag från Svenska naturskyddsföreningen. Karin Lövsjö, Per Svensson, Petra Johansson och Åsa Nielsen kommer bli flera på gruvdagen.

Monika Hellmann, Åsa Nielsen, Petra Johansson, Karin Lövsjö och Per-Erik Svensson en bra i den nya gården av vägen i mitt Biparadiset.

Ett biparadis är det redan, den liga livsmiljöerna.

gamla gruvstråket vid Pinnås. Vildbin står för huvudparten av pollineringen och är ett mått på förutsättning för matproduktion, samtidigt minskar deras natur-

NATURVÅRDSPROJEKT

Fler ska lockas att besöka Biparadiset

ÖRKELLJUNGA

■ Örkelljungas senaste naturområde tål att trampas runt i. Ju mer desto bättre. Det vet deltagarna på Vägen som arbetar för att göra Biparadiset roligare att komma till.

Det är ett ständigt återkommande tema när ängsbin och fjärilar ska lyftas fram. Örkelljungas nya naturområde i Örkelljunga, Biparadiset.

Här i det gamla samhället Ekdalen, en liten bit från Pinnås och gamla centrum i Örkelljunga, har mycket hänt det senaste året.

Själva har kommit från flera håll.

– Det har vi vilket. Det var ganska jobbigt. Bedan drack vi kaffe, det får man ha som belöning när man slutar sig, säger Per-Erik Svensson och pekar ut mot Ekdalen och Vägen, med Örkelljungas kommun. Ängsliga verksamhet Vägen tagit hand om. Drifkaparna har vijn, samlat in vilda ängsfrön och sått ut.

Biparadiset har bibelt Vägens ständigt värvande naturkrona, så det man hittar längliga arbetsuppgifter utifrån deltagarnas förmågor och intresse.

– Vi har mycket idéerna här och vi har fått fem tidsbestämda och vi hoppas att vi ska gå igång på med att göra bevarandeåtgärder. För bin, berättar vägägare. För kommunen som är aktiebolaget på Vägen, medlem i Örkelljungaflygfältets natur och den som tagit initiativ till Biparadiset.

Här ser det som lika mycket att mobilt och pedagogiskt perspektiv, även om grundens huvudsaker naturskydd – och att fina förutsättningarna för de för mångsidiga insekterna så viktiga vildbina.

I Biparadiset i Örkelljunga kan man på plats se vad de behöver för att trivas.

– Örkelljungabygdens natur hade en fantastisk bör i våras och det är vår förhoppning att det här området ska ses som en pedagogisk resurs för förskolor och skolklasser, säger Per Svensson.

Informationstavlor som projektet har producerats med hjälp av ett projektbidrag från Naturskyddsföreningen. De kom upp strax före midsommar.

– Kanske ska vi anlägga en liten svampodling här

Cirkelgrå finns över 200 olika arter av vildbin med olika livsmiljöer och utseende.

■ NINJA GR: Från Kungsängen, sedan med Gårdsvägen och strömgatan, fortsätt till höger på 1-vägen och över bron. Parkera vid vändplatsen och gå över den Pinnås.

De finaste höstdagarna – stanna upp med livsmedlen på – som vägen vallar upp. Flera året har fått fyra gångbalen, men de nya bilvärdet som ska upp i vår ska ge fortfarande mer.

här för att visa vildbigare vad de själva kan göra för att gynna vilda bin? Andemar Per Svensson högt.

Att mål är att göra området ännu mer attraktivt för besökare. Ju fler som kommer och trampar runt i naturkorna, desto bättre för bina. De pollinerar igenväxande och det blir fler öppna ytor och ängsblommor.

– Det kan lika kontrollgå, men vi vill skapa olikaga. Man får gå överallt, säger Per Svensson.

I samarbete med grävoch parkförvaltningen har en tillgänglighetsanpassad gång runt gruvgrotta anlagts i den nämnda skyddsområdet.

FAKTA

Detta är Biparadiset:

■ Som till störst ytterom ett lämplig kärl konstruerats naturvårdsprojekt på 120000 kvadratmeter. Projektet drivs av Örkelljungabygdens natur i samverkan med flera parter.

■ Syftet är att skapa gynnsamma livsmiljöer för biologisk mångfald i ett gammalt samhälle, med fokus på olika bin.

■ Startet var en inventering av alla insekter i det gamla grustaget, som gjorts av entomolog Mikael Ulvemyr från Lund.

■ Ytterligare sattes arbetsmaterial upp och en 700 meter lång slinga har stakats ut som gå runt området. Den ska senare också få informationstavlor.

TEXT: ANNELIE REKARD
FOTO: EMMALISA PAULY

1/2-PRISET PÅ STORA DELAR AV SORTIMENTET
Stenmans Kakor

KLIPPAN

Boende släckte själva brand i garage

■ Igår eftermiddag kommun räddningstjänst till en bostad i Östra Ljungby efter att det börjat brinna i bostadens garage.

Elden uppstod i ett vagn mellan garaget och villan, som var 30-talsstora räddningstjänst kom till platsen lade de brandsläckningsutrustning.

Räddningstjänsten hade då upp vägarna för att konstatera att det inte fanns någon större spridningsrisk och kunde avsluta insatsen.

– Anledningen var också att det hör inte hörst några personskador som är av större så ingen har behövt åka till sjukhus, säger brandingenjören. Ett stöd Bergamovic som släckte på plats.

Vad som startat branden är ännu okänt, men räddningstjänsten bägrar misstänkt.

ÖRKELLJUNGA

Örkelljunga närradio

■ Radio in 94,1 MHz för lokala program hela veckan – från 30 juli till 13 augusti

Söndag: 10 Gudstjänst från Örkelljunga kyrka. Rainer Jansson. 16.30 93.30 Eliet. John Erik Ekström.

Måndag: 6.45, 8.45, 7.45 och 8.45 Morgonandakt. Eva-britta Kjellberg. 19.30 och 21.00 93.30 Eliet. Folkmusik Ekström.

Tisdag: 5.45, 6.45, 7.45 och 8.45 Morgonandakt. Ernst ta Kjellberg.

Onsdag och torsdag: 5.45, 6.45, 7.45 och 8.45 Morgonandakt. Elisabeta Kjellberg. 18.30 och 21.30 Norra Åsbo. Vägen genom Hörby.

Fredag: 5.45, 6.45, 7.45 och 8.45 Morgonandakt. Elisabeta Kjellberg. 18.30 Kyrkans Tider Radio. Bönen som bro vår. Gunnar Hyltén-Cavallius.

Lördag: 5.45, 6.45, 7.45 och 8.45 Morgonandakt. Elisabeta Kjellberg. 8.30 Kyrkans Tider Radio, från Sverige.

20 september -17

Framtidsplaner för Biparadiset

I Örkelljunga

Framtidsplaner för Biparadiset

I Örkelljunga

- Experimentella bihotell.

Framtidsplaner för Biparadiset

I Örkelljunga

- Experimentella bihotell.
- Fler informationsskyltar.

Framtidsplaner för Biparadiset

I Örkelljunga

- Experimentella bihotell.
- Fler informationsskyltar.
- Synas som utflyktsmål genom turistinfo.

Framtidsplaner för Biparadiset

I Örkelljunga

- Experimentella bihotell.
- Fler informationsskyltar.
- Synas som utflyktsmål genom turistinfo.
- Nyskapa ängar i byn – ”Ett blomstrande Örkelljunga”.

Framtidsplaner för Biparadiset

I Örkelljunga

- Experimentella bihotell.
- Fler informationsskyltar.
- Synas som utflyktsmål genom turistinfo.
- Nyskapa ängar i byn – ”Ett blomstrande Örkelljunga”.
- Exempelträdgård.

Framtidsplaner för Biparadiset

I Örkelljunga

- Experimentella bihotell.
- Fler informationsskyltar.
- Synas som utflyktsmål genom turistinfo.
- Nyskapa ängar i byn – ”Ett blomstrande Örkelljunga”.
- Exempelträdgård.
- Att föra in fler intresseområden t.ex. fjärilar, trollsländor etc.

Framtidsplaner för Biparadiset

I Örkelljunga

- Experimentella bihotell.
- Fler informationsskyltar.
- Synas som utflyktsmål genom turistinfo.
- Nyskapa ängar i byn – ”Ett blomstrande Örkelljunga”.
- Exempelträdgård.
- Att föra in fler intresseområden t.ex. fjärilar, trollsländor etc.
- Erbjuda skolor pedagogiska möjligheter.

Framtidsplaner för Biparadiset

I Örkelljunga

- Experimentella bihotell.
- Fler informationsskyltar.
- Synas som utflyktsmål genom turistinfo.
- Nyskapa ängar i byn – ”Ett blomstrande Örkelljunga”.
- Exempelträdgård.
- Att föra in fler intresseområden t.ex. fjärilar, trollsländor etc.
- Erbjuda skolor pedagogiska möjligheter.
- Uppföljande inventering om några år

Framtidsplaner för Biparadiset

I Örkelljunga

- Experimentella bihotell.
- Fler informationsskyltar.
- Synas som utflyktsmål genom turistinfo.
- Nyskapa ängar i byn – ”Ett blomstrande Örkelljunga”.
- Exempelträdgård.
- Att föra in fler intresseområden t.ex. fjärilar, trollsländor etc.
- Erbjuda skolor pedagogiska möjligheter.
- Uppföljande inventering om några år

Konceptet – visionen att det skapas fler Biparadis

Framtidsplaner för Biparadiset

I Örkelljunga

- Experimentella bihotell.
- Fler informationsskyltar.
- Synas som utflyktsmål genom turistinfo.
- Nyskapa ängar i byn – ”Ett blomstrande Örkelljunga”.
- Exempelträdgård.
- Att föra in fler intresseområden t.ex. fjärilar, trollsländor etc.
- Erbjuda skolor pedagogiska möjligheter.
- Uppföljande inventering om några år

Konceptet – visionen att det skapas fler Biparadis

- Att göra en folder för kunskap och inspiration.

Framtidsplaner för Biparadiset

I Örkelljunga

- Experimentella bihotell.
- Fler informationsskyltar.
- Synas som utflyktsmål genom turistinfo.
- Nyskapa ängar i byn – ”Ett blomstrande Örkelljunga”.
- Exempelträdgård.
- Att föra in fler intresseområden t.ex. fjärilar, trollsländor etc.
- Erbjuda skolor pedagogiska möjligheter.
- Uppföljande inventering om några år

Konceptet – visionen att det skapas fler Biparadis

- Att göra en folder för kunskap och inspiration.
- Att framställa ett tryckmaterial som är fritt att användas.

Framtidsplaner för Biparadiset

I Örkelljunga

- Experimentella bihotell.
- Fler informationsskyltar.
- Synas som utflyktsmål genom turistinfo.
- Nyskapa ängar i byn – ”Ett blomstrande Örkelljunga”.
- Exempelträdgård.
- Att föra in fler intresseområden t.ex. fjärilar, trollsländor etc.
- Erbjuda skolor pedagogiska möjligheter.
- Uppföljande inventering om några år

Konceptet – visionen att det skapas fler Biparadis

- Att göra en folder för kunskap och inspiration.
- Att framställa ett tryckmaterial som är fritt att användas.
- Att samverka med presumtiva Biparadis
  för att öka kunskapen om vilda bin
  och vilka praktiska åtgärder som behövs
  för att skapa gynnsamma livsmiljöer.

Biparadiset
i Örkelljunga
1. Informationstavla
2. Vandringsslinga med informationsskyltar
3. Område där tall tagits bort
4. Tillgänglighetsanpassad stig till skogsrum
5. Ny äng
6. Faunadepåer
7. Öppen sand
8. Brant för backsvalor
9. Sittplats

Foto: Janne Johansson

Örkelljungabygdens Natur
www.orkelljunganatur.se
Kontakt: Pär Svensson
pergit@telia.com

Biparadiset

i Örkelljunga